

Навколо стосунків філософії з подіями, що відбуваються в суспільстві та світі, завжди ламалися полемічні списи. Вочевидь, філософське мислення зраджує себе, коли стає простим рупором поточних подій. Правдивим місцем філософії завжди є не ангажована тими чи тими інтересами позиція, а теоретична метапозиція, яка дозволяє побачити і зрозуміти значно більше, ніж безпосередня залученість у наявне. Водночас сказане аж ніяк не означає безпристрасності філософії, байдужості до навколишнього світу. Її місце не осторонь подій, а в істині подій — чого часто не досягнути в поглинутості самим процесом. Філософія приречена проходити між Харибдою байдужості та Сциллою ангажованості, і правдива філософська настанова полягає в тому, щоб не уникати цього виклику, не залишатися у порожньому мовчанні щодо того, що становить гострі колізії людського буття. Можливо, критерієм гідної довіри філософської оптики є кінцевий сенс: коли ми, промислюючи поточні події, не лише щось саме в них розуміємо, а й здобуємо теоретичний результат, плідний та евристично вагомий загалом для розуміння суспільства, людини, історичного розвитку.

Безумовно, процес жорсткої соціальної боротьби, який розгорнувся від кінця 2013 року і здобув назву Революція Гідності, який вийшов за межі однієї країни і став великою геополітичною подією, що спричинила — цілком можливо — крах чинного досі світового політичного порядку, містить такі плідні теоретичні можливості. В тематичному блоці даного числа ми звертаємося до одного з цільних вимірів триваючої соціально-політичної та геополітичної боротьби, а саме до її дискурсивних практик. Одразу зауважимо, що йдеться не просто про мовлення, і не лише про «відображення подій у слові». Адже «слово» саме є учасником та вагомим конститутивним чинником подій, а значення дискурсу не звести до власне «мовлення», бо ним вибудовуються смислові стратегії, за силовими лініями яких розгортаються і самі дії.

Інтерес до цієї теми є не випадковим і для Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди, серед науково-дослідницьких тем якого впродовж останніх двох десятиліть були: «Філософія дискурсу», «Логічний аналіз соціального дискурсу», «Знакові системи у контексті соціуму» та інші суміжні. Питання придатності сучасного соціально-політичного тезаурусу для опису подій, що відбуваються, ми заторкували наприкінці 2014 року на круглому столі «Філософської думки» за темою «Ідеології Майдану», а також у першому числі 2015 року за темою «Війна і суспільство». На цьому тлі цілком закономірним кроком стало присвятити даній темі окремий круглий стіл та однойменний тематичний блок журналу, метою яких стало не стільки осмислення самих семантичних змін чи дискурсивних практик останніх років, скільки спроба схопити через ці процеси більш глибокі, смислові, трансформації цього періоду.

Тематичний блок наступного числа журналу перенесе нас з гарячих подій сьогодення в античність — він буде присвячений філософському спадку Аристотеля та аристотелівській традиції.